

Jaromír Šimša a kol.: Lexikon operačních výkonů

Praha: Maxdorf, 2018, 856 s.
Vydání první, formát 271 × 212 × 61 mm, vázaný výtisk, barevný.
ISBN 978-80-7345-452-4.
Cena: 1 346 Kč.

Lexikon je definován jako naučný slovník většího významu – soupis odborných dat. Právě tím je tato referovaná kniha. Obsahově se týká popisů technik operačních výkonů. A protože internisté, a kardiologové zvláště se vyjadřují k indikaci nejrůznějších operačních výkonů, je žádoucí, aby o nich byli (alespoň rámcově) informováni. Z tohoto důvodu přinášíme zprávu o tomto Lexikonu operačních výkonů také v našem časopise. Hlavním autorem je profesor MUDr. Jaroslav Šimša, Ph.D., přednosta Chirurgické kliniky 1. LF UK a Thomayerovy nemocnice. Na napsání této knihy se ale podílela řada významných chirurgů.

Odborný text je rozdělen do dvou celků: na část obecnou (64 s.), složenou ze 12 kapitol, a část speciální (758 s.), složenou ze 16 kapitol. Do obecné části byly zařazeny tyto kapitoly: 1. Úvod (1 s.), 2. Chirurgické výkony a jejich komplikace (8 s.), 3. Zobrazovací metody (4 s.), 4. Předoperační vyšetření (2 s.), 5. Farmakoterapie před chirurgickým výkonem v celkové anestezii (4 s.), 6. Celková anestezie (7 s.), 7. Svodná anestezie (4 s.), 8. Výživa v období operace (3 s.), 9. Předoperační příprava (3 s.), 10. Pooperační péče (3 s.), 11. Laparoskopické operace (3 s.) a 12. Jednodenní chirurgie (7 s.).

Do části speciální pak byly zařazeny: 13. Chirurgie (105 s.), 14. Dětská chirurgie (39 s.), 15. Úrazová chirurgie (63 s.), 16. Ortopedie (31 s.), 17. Neurochirurgie (65 s.), 18. Hrudní chirurgie (47 s.), 19. Chirurgie prsu (7 s.), 20. Kardiochirurgie (21 s.), 21. Cévní chirurgie (49 s.), 22. Gynekologie (53 s.), 23. Urologie (63 s.), 24. ORL (37 s.), 25. Plastická a rekonstrukční chirurgie (52 s.), 26. Chirurgie ruky (19 s.), 27. Stomatologie (191 s.), 28. Oční lékařství (47 s.) a 29. Transplantace (23 s.).

Následují přehled použitých zkratk (2 s.), seznam obrázků (14 s.), medailon hlavního autora (1 s.). Textovou část knihy zakončuje rejstřík (10 s.)

Do kapitoly Kardiologie je zařazena 20. Kardiochirurgie, 21. Cévní chirurgie, část kapitoly 29. Transplantace a mimotělní oběh. Tyto čtyři oblasti mají rozsah 90 stran. Zařazena je chirurgická léčba ischemické choroby srdeční (ICHS), chlopenních vad a obliterující aterosklerózy periferních tepen a transplantace srdce. Jejich zpracování bylo svěřeno pracovníkům pražského IKEM.

Ačkoliv počet autorů byl veliký, podařilo se zabránit opakování informací a protiřečení. Text je psán dobrou češtinou, a i když úsporným slohem, je plně srozumitelný. Neomezuje se jen na slovní popis, ale je bohatě ilustrován; napačítal jsem celkem 733, většinou kvalitních, barevných obrázků. Udržuje si velmi dobrou informační úroveň.

Titul je v našem písemnictví mimořádný, tento „soupis odborných dat“ musel být pro hlavního autora velmi náročný, zaslouží si proto naše uznání.

Knihu vydalo nakladatelství Maxdorf a její, jistě velmi náročná výroba, věnovalo příkladnou péči.

Komu knihu doporučit?

Kniha jistě najde svého čtenáře napříč takřka všemi specializacemi medicíny. Určitě by neměla chybět v osobních odborných knihovnách lékařů chirurgických oborů. Poskytne ale neocenitelné informace lékařům interních oborů a anesteziologům, jejichž nemocní se budou muset podrobit chirurgické léčbě.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy
a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Praha,
e-mail: jvpetr@email.cz